

اثر طول قلمه و نوع محیط کشت بر ریشه زایی قلمه های ساقه بنت قنسول

علی اکبر مقصودی مود، وحید رضا صفاری، مریم امیری

دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

گیاه بنت قنسول (*Euphorbia pulcherrima*) یا گل کریسمس با براکته‌های رنگی زیبا از انواع گیاهان زینتی روزکوتاه است که در نوار جنوبی کشور به ویژه در استان‌های هرمزگان، بوشهر و جنوب استان‌های کرمان و سیستان و بلوچستان که فاقد یخبندان و سرمای شدید زمستانه هستند کشت و در نیمه دوم سال، هنگامی که شرایط آب و هوایی مناسب است گل‌های خود را ظاهر می‌کند. تکثیر گیاه در این مناطق با استفاده از قلمه‌های ساقه جهت تولید نهال‌های ریشه دار قابل انتقال به فضای سبز است. در این آزمایش اثر طول قلمه و نوع محیط کشت بر ریشه‌زایی قلمه‌های ساقه این گیاه در گلخانه مجهز به سیستم مه‌پاش مورد ارزیابی قرار گرفت. آزمایش مذکور به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با دو فاکتور طول قلمه در سه سطح (۱۵، ۲۰ و ۲۵ سانتی‌متر) و نوع محیط کشت در سه سطح (پرلایت، ماسه و مخلوط حجمی مساوی ماسه پرلایت) در چهار تکرار (در هر تکرار ۱۰ قلمه) در منطقه جیرفت در جنوب استان کرمان اجرا گردید. درصد قلمه‌های ریشه‌دار شده، وزن تر و خشک ریشه‌ها و همچنین تعداد ریشه‌ها در هر قلمه اندازه‌گیری شدند. نتایج به دست آمده نشان دادند که در بین سطوح مختلف مربوط به طول قلمه، قلمه‌های ۲۰ سانتی‌متری از نظر درصد و تعداد ریشه‌ها در قلمه موفقیت بالاتری دارند. در مورد وزن تر و وزن خشک ریشه‌ها نیز نتایج مشابه به دست آمد. مقایسه میانگین تیمارها همچنین نشان داد که مخلوط مساوی پرلایت و ماسه فقط از نظر تعداد ریشه در قلمه نتیجه موثرتری نسبت به سایر محیط‌های کشت داشته‌است. در مورد هیچ‌کدام از صفات مورد مطالعه اثرات متقابل معنی‌داری مشاهده نگردید.